

6. Budgetreguleringen 2009 og opfølgning på økonomiaftalen

Resumé

I denne sag foreslås en række budgetreguleringer til dækning af det forventede merforbrug for sundhedskredsløbet jf. Kvartalsrapporten pr. 30. september 2009. Derudover opgøres driftsniveauet i forhold til økonomiaftalen 2009 inkl. DUT og midtvejsregulering. Endeligt er der lavet en foreløbig vurdering af 2009 afvigelserne på sundhedskredsløbets effekt på Budget 2010.

Principperne for overførslen af merudgifterne i 2009 til 2010 skitseres desuden, idet det er af afgørende betydning for driftssystemet med en forhåndsmelding herom.

For socialområdet foreslås der budgetreguleringer svarende til den forventede aktivitet på området.

For Regional Udvikling og Fælles formål og administration forventes der mindreforbrug eller budgetoverholdelse, og der sker derfor ikke nogen budgetregulering på disse områder.

Der tages stilling til de endelige overførsler af mer- og mindreudgifter/-indtægter på både drift og anlæg i forbindelse med regnskabsaflæggelsen for 2009.

Forretningsudvalget indstiller,
--

- at** der afgives bevillinger til merforbrug i 2009 på i alt 267,8 mio. kr. Bevillingerne afsættes på 4 centrale puljer fordelt med 33,2 mio. kr. til merudgifter for fælles udgifter/indtægter, 100,0 mio. kr. til merforbrug på hospitalerne, 128,4 mio. kr. til merforbrug til øvrig primær sundhed og 6,2 mio. kr. til merforbrug i behandlingspsykiatrien,
- at** der afgives en tillægsbevilling til den kommunale medfinansiering på -54,1 mio. kr.,
- at** bevillingerne på netto i alt 213,7 mio. kr. finansieres midlertidigt af den likvide beholdning,
- at** der tages endelig stilling til finansieringen af sundhedskredsløbets merforbrug i forbindelse med overførselssagen 2009 til 2010/regnskabsaflæggelsen 2009 i maj 2010,
- at** der for socialområdet afgives tillægsbevillinger til merudgifter på i alt 331,1 mio. kr., som finansieres af øgede kommunale betalinger på 331,1 mio. kr. jf. tabel 5, og
- at** administrationen vender primo 2010 tilbage til Regionsrådet med en fornyet vurdering af budgetforudsætninger for 2010, når regnskabet for 2009 er lukket.

Venstre og Dansk Folkeparti tog et foreløbigt forbehold.

Bente Nielsen, Anders Kühnau og Henrik Qvist var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Beslutning

Indstillingen blev vedtaget.

Venstre og Dansk Folkeparti ønskede en tilføjelse til 6. at med følgende ordlyd: "Venstre og Dansk Folkeparti foreslår, at administrationen udarbejder handlingsplaner til nedbringelse af merudgifterne – samtidig med udarbejdelse af fornyet vurdering primo 2010".

Henrik Qvist, Aleksander Aagaard og Alice Espeholt var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

I henhold til regionsloven, må der ikke iværksættes foranstaltninger, som medfører omkostninger og/eller indtægter for regionen, før regionsrådet har meddelt bevilling. Denne bestemmelse indebærer samtidig, at overskridelse af en drifts- eller anlægsbevilling eller af det i budgettet opførte rådighedsbeløb kræver en forudgående tillægsbevilling fra regionsrådets side.

I lighed med 2008 gennemføres der derfor inden udgangen af året en budgetreguleringssag for driften. Det er alene forventet *merudgifter* på driften og *merindtægter* fra den kommunale medfinansiering, der reguleres og dermed ikke hverken mindreudgifter eller -indtægter. Reguleringen sker alene i forhold til budgettet for 2009. Der tages stilling til de endelige overførsler (af såvel mer-/mindreforbrug på drift og anlæg som udgifter/indtægter), når regnskabsresultatet er kendt i forbindelse med overførselssagen 2009 til 2010/regnskabsaflæggelsen 2009 i maj 2010.

1. Forventet bevillingsafvigelse på sundhedskredsløbet

Det forventede regnskab for 2009 viser jf. kvartalsrapporten pr. 30. september 2009 et merforbrug på driften på 338,7 mio. kr., hvilket ekskl. mindreforbruget på renter giver et merforbrug på i alt 363,7 mio. kr. Heraf har Regionsrådet allerede givet en tillægsbevilling på 95,9 mio. kr. til ny dyr medicin og nye behandlinger, hvilket betyder, at der er 267,8 mio. kr. tilbage, hvor der skal tages stilling til en budgetregulering.

Nedenstående tabel 1 viser forslag til afsættelse af 4 centrale puljer til bevillingerne til merforbrug i relation til det vurderede samlede merforbrug på 363,7 mio. kr.

Tabel 1. Bevillinger til merforbrug i 2009

Pulje	Mio. kr.	Tillægs- bev. 2009	Indeværende regulering af budget	I alt
	<i>Merforbrug fælles udgifter/indtægter:</i>			
	Ny dyr medicin/nye behandlinger	95,9	-41,0	54,9
	Øget sygehusaktivitet 2009		-63,8	-63,8
	Patienttransport og præhospital		54,4	54,4
	Udvidet frit sygehus valg		28,8	28,8
	Behandling over regionsgrænser		39,2	39,2
	Øvrige fælles udgifter/indtægter		15,6	15,6
A	<i>Merforbrug fælles udgifter/ indtægter i alt</i>	95,9	33,2	129,1
B	Merforbrug hospitalerne		100,0	100,0
C	Merforbrug primær sundhed		128,4	128,4
D	Merforbrug behandlingspsykiatrien		6,2	6,2
	Merforbrug i alt	95,9	267,8	363,7

Note: de 95,9 er indregnet som afvigelse i kvartalsrapporten, idet tillægsbevillingen til ny dyr medicin og nye behandlinger på regionsrådsmødet den 17. juni blev finansieret af den likvide beholdning.

Bevillingerne til merforbrug afsættes på 4 (tekniske) centrale puljer på sundhedsområdet. Dette sker af tekniske årsager, med henblik på at synliggøre den egentlige bevillingsafvigelse, som skal forklares i forbindelse med regnskabsaflæggelsen.

Principper for overførsler til 2010

Det er af afgørende betydning, at driften får en forhåndsudmelding om, hvordan de skal agere i forhold til de forventede merudgifter. Principperne for overførslen af merudgifterne i 2009 til 2010 skitseres derfor i det følgende.

Hospitalerne er styret på baggrund af de aftaler, der er indgået med Regionsrådet. I henhold til de fastlagte styringsprincipper er hospitalernes budgetter i 2009 foreløbig korigeret i forhold til den forventede aktivitet i forhold til takststyringspuljens 50 mio. kr. (og manglende realisering heraf) og i forhold til de forventede udgifter til ny dyr medicin og nye behandlinger. Der vil i forhold til de fastsatte principper for takststyringspuljen og ny dyr medicin/nye behandlinger også ske en efterregulering i forbindelse med regnskabsaflæggelsen. På baggrund af disse styringsmodeller vil det i forbindelse med den endelige overførselssag ved regnskabsaflæggelsen blive indstillet at Hospitalernes merforbrug i 2009 bliver overført til løsning i 2010. Ligeså gælder det for behandlingspsykiatrien. Hospitalernes og Behandlingspsykiatriens merforbrug (B+D i tabel 1) udgør forventede 106,2 mio. kr. i 2009.

For Primær Sundhed og Fælles udgifter/indtægter (C+A i tabel 1) vil det derimod blive indstillet at merforbruget i 2009 på forventede 257,5 mio. kr. finansieres af kassebeholdningen, idet det ikke vurderes at være realistisk at hente gennem ekstraordinære besparelser i driften set i lyset af såvel forudsætningerne for budgettet for 2010 som de øvrige forventede overførsler fra 2009 til 2010. Samtidig er der i 2009 to modsatrettede poster mindreudgifter/merindtægter på hhv. renter og kommunal medfinansiering, som forventes at kunne dække dele af merforbruget.

Kommunal medfinansiering

I henhold til kvartalsrapporten pr. 30. september 2009 forventes der samlet merindtægter for 54,1 mio. kr. Det foreslås, at indtægtsbevillingen øges tilsvarende.

Tabel 2. Bevillingsregulering kommunal medfinansiering

	Indeværende regulering af budget
Tillægsbevillinger, mio. kr.	
Kommunal aktivitetsafhængig finansiering	-54,1

Renter

I henhold til kvartalsrapporten pr. 30. september 2009 forventes der mindreudgifter på nettorenteudgifterne på i alt 25 mio. kr. Der foretages ikke med denne sag en budgetregulering af posten til renteudgifterne, men mindreudgiften vil i forbindelse med regnskabsaflæggelse og overførselssag kunne dække dele af merforbruget.

Anlæg

De forventede mindreforbrug på de enkelte anlægsprojekter vil blive overført i forbindelse med regnskabssagen. I det der altid er usikkerhed omkring betalingsforskydningerne, afventes det endelige anlægsforbrug inden der foretages en overførelse af rådighedsbeløbet.

2. Økonomiaftalen

Driftsniveauet opgøres jf. økonomiaftalens præmisser ekskl. medicin (medicingarantien) og renteudgifter.

Nedenstående tabel viser det korrigerede økonomiaftaleniveau og det forventede regnskab på driften korrigeret for de med denne dagsorden indstillede bevillingsændringer, hvor der flyttes midler mellem drift og anlæg.

Tabel 3. Økonomiaftalen for Region Midtjylland

	Mio. kr.
Økonomiaftalen 2009	17.642,0
Midtvejsregulering, DUT mv.	132,0
Korrigeret økonomiaftale niveau ekskl. medicin og renter	17.774,0
Forventet regnskab 2009 ekskl. medicin og renter	18.309,0
Difference	535,0

Den samlede difference på 535 mio. kr. mellem det forventede regnskab og det korrigerede økonomiaftaleniveau består af det forventede merforbrug på driften (ekskl. renter) på 363,7 mio. kr. og de af Regionsrådet bevilgede overførsler fra 2008 til 2009 på 171,1 mio. kr.

Flere af de øvrige regioner har varslet overskridelser i forhold til økonomiaftalen. Den endelige opgørelse på landsplan vil blive udarbejdet af Danske Regioner i foråret 2010.

3. Effekt på budgettet for 2010

Allerede ved budgetvedtagelsen for 2010 var der kendskab til en række problemfelter jf. kvartalsrapporten pr. 30. juni 2009. Derfor blev der i forbindelse med budgetvedtagelsen gennemført en række balancetiltag.

Nedenstående tabel 4 viser merudgifterne jf. 3. kvartalsrapport, i hvilket omfang de forventede merudgifter er indarbejdet i budgetforudsætningerne for 2010 og i hvilket omfang de ikke er. Efterfølgende vurderes deres effekt i 2010.

Samlet set vurderes afvigelserne ikke at give anledning til yderligere tiltag på nuværende tidspunkt, idet der er en række usikkerheder, der vender begge veje.

Tabel 4. Effekter af forventede merudgifter i 2009

Mio. kr. (- = merudgift/mindreindtægt)	Merudgifter i 2009	Mulig effekt i B2010	Budget- forud- sætninger B2010	Afvigelse
<i>Merforbrug</i>				
Ny dyr medicin/nye behandlinger	-54,9	-55,0	-65,0	+ 10,0
Øget sygehusaktivitet 2009	63,8			
Patienttransport og præhospital*	-54,4	-45,0	-45,0	
Udvidet frit sygehusvalg	-28,8	-29,0	-15,0	-14,0
Behandling over regionsgrænser	-39,2	-39,0	5	-44,0
Øvrige fælles udgifter/indtægter	-15,6	-42,0	-25,0	-17,0
<i>Merforbrug fælles udgifter/ indtægter i alt</i>	<i>-129,1</i>	<i>-185,0</i>	<i>-145,0</i>	<i>-65,0</i>
Merforbrug hospitalerne	-100,0			-100,0
Merforbrug primær sundhed	-128,4	-128,0	-148,0	+ 20,0
Merforbrug behandlingspsykiatrien	-6,2			-6,2
I alt	-363,7			-151,2
Forslået regulering af budget i 2010 (hospitaler og behandlingspsykiatri)				106,2
Nettoproblemstilling				-45,0

* De forøgede merudgifter i 2009 på det præhospitalt område skønnes at have engangseffekt som følge af etableringsomkostninger.

Af tabel 4 ses, at der samlet set er merudgifter på 151,2 mio. kr. i 2009, som ikke er indarbejdet i budgetforudsætningerne for 2010. De 106,2 mio. kr. vedrører hospitalernes og behandlingspsykiatriens driftsbudgetter, og foreslås overført til løsning i 2010. Det giver en mulig nettoproblemsstilling på merudgifter på 45 mio. kr. som ikke er indarbejdet i Budget 2010.

Nettoproblemstillingen består af en række delelementer som peger begge veje.

Det udvidede frie sygehusvalg bidrager med 14 mio. kr. til problemstillingen. Det er endnu vanskeligt at vurdere om problemstillingen har en varig effekt, eller om det fortsat er pukkelafvikling. Området er svært at vurdere, idet det udvidede frie valg kun har været i effekt fra 1. juli 2009.

Behandling over regionsgrænser bidrager med 44 mio. kr. til nettoproblemstillingen, hvilket skyldes at Region Midtjyllands egne hjemtrækningsprojekter ikke helt er nået i mål, samtidig med at andre regioner har igangsat tilsvarende projekter. Effekten af disse modsatrettede

tiltag er svære at forudsige, men der er for indeværende en forværring på 44 mio. kr. i 2009, som har en mulig effekt ind i 2010.

I 2009 er der blevet varslet yderligere udgifter til patientskadeerstatninger (under øvrige fælles udgifter/indtægter), med en forventet merudgift i 2009 på 17 mio. kr. Det er endnu uvist, om der vil være en effekt heraf i 2010. Administrationen har rettet henvendelse til Danske Regioner for at få sagen op som en del af DUT-sagen for 2010. I budgetforudsætningerne for 2010 er der indarbejdet 25 mio. kr. på denne konto, men det vedrører primært finansiering af lægelig uddannelse og medicin til særlige patientgrupper.

Modsat er der to poster hvor der p.t. budgetforudsætningerne for 2010 skønnes at være lagt lidt for højt. Det drejer sig om ny dyr medicin og nye behandlinger, hvor det nuværende skøn for den varige effekt af 2009 udgifterne er 10 mio. kr. lavere end det der blev indarbejdet i budget 2010. Ligeledes skønnes merudgifterne til primær sundhed på baggrund af de indgåede aftaler på praksisområdet nu 20 mio. kr. lavere end det, der blev indarbejdet i forbindelse med budgetvedtagelsen for 2010.

Likviditeten 2010

Der blev ved budgetvedtagelsen indarbejdet de med 2. kvartalsrapport skønnede afvigelse i 2009. Idet den samlede forværring for driften inkl. renterne kun er på 4 mio. kr. har de nu skønnede merudgifter ingen effekt på den forventede gennemsnitslikviditet for 2010. I forhold til anlægsområdet blev det ved budgetvedtagelsen forudsat at uforbrugte midler fra 2009 ville blive overført og brugt fuldt ud i 2010. Ud fra samme forudsætning omkring anlægsområdet, sker der ligeledes ikke nogen ændring i den forventede gennemsnitslikviditet på 0 mio. kr. pr. 31. december 2010.

4. Forventet bevillingsafvigelse for socialområdet

I lighed med 2008 har der i 2009 været en højere aktivitet på socialområdet end forventet ved budgetlægningsen. Det foreslås, at der gives tillægsbevillinger til socialområdet svarende til de forventede merindtægter indmeldt i 3. kvartalsrapport.

Socialområdet er takststyret. Dette medfører, at nettoforbruget indenfor en periode skal balancere med kommunernes betalinger. Hvis der eksempelvis opstår et mindreforbrug som følge af flere indtægter end forudsat i budgettet, skal disse kunne anvendes i det efterfølgende år, så der kan leveres tilsvarende flere ydelser/ophold for de midler, som kommunerne eller andre har betalt.

Tabel 5. Bevillingsregulering socialområdet

	Drifts- udgifter	Kommunale betalinger
Tillægsbevillinger, mio. kr.		
Socialområdet		
Center for børn, unge og specialrådgivning	184,7	-184,7
Center for voksensocial	122,7	-122,7
Fælles mv.	23,7	-23,7
Bevillingsændringer i alt	331,1	-331,1

5. Forventet bevillingsafvigelse for Regional Udvikling

Det forventede mindreforbrug på 75 mio. kr. vil blive overført i forbindelse med regnskabssagen. Der kan for Regional Udviklings øvrige bevillinger forekomme betalingsforskydninger. Alle bevillingsafvigelser vil blive behandlet i forbindelse med regnskab 2009.